

Rapport

Projectnummer: 358516

Referentienummer: SWNL0218917

Datum: 20-12-2017

Actualisatie natuuronderzoek De Drie Bogen, Noord-Scharwoude

Geactualiseerd onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

Opdrachtgever:
BPD Ontwikkeling BV

Verantwoording

Titel	Actualisatie natuuronderzoek De Drie Bogen, Noord-Scharwoude
Subtitel	Geactualiseerd onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	358516
Referentienummer	SWNL0218917
Revisie	C1
Datum	09-01-2018
Auteur(s)	Mark Grutters
E-mailadres	mark.grutters@sweco.nl
Gecontroleerd door	David van der Veen
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Moussie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteiten.....	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	5
2.1	Toetsingskader	5
2.2	Inventarisatie	6
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	7
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming Toetsingskader	8
3.1	Verkennd onderzoek	9
3.1.1	Methode.....	10
3.1.2	Resultaten.....	10
3.1.3	Analyse en toetsing van mogelijke effecten	11
3.2	Soortgericht onderzoek	11
3.2.1	Methode.....	11
3.2.2	Resultaten.....	12
3.2.3	Analyse en toetsing van mogelijke effecten	14
4	Natuurbeleidskaders	15
4.1	Toetsingskader	15
4.1.1	NatuurNetwerk Nederland.....	15
4.1.2	Gebieden buiten het NNN	16
4.2	Inventarisatie	17
4.3	Analyse en toetsing effecten	17
5	Conclusie en aanbevelingen	18
6	Referenties	19

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Voor onderhavig project is een eerder uitgevoerd onderzoek naar beschermde flora en fauna op de projectlocatie te Noord-Scharwoude (ProCensus, 2009 en Grontmij, 2013) geactualiseerd. Dit omdat de onderzoeksgegevens juridisch gezien zijn verouderd en vanwege de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017, waarbij andere soorten beschermd zijn dan onder de voormalige Flora- en faunawet.

De projecten of handelingen worden in voorliggend rapport getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, die de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 heeft vervangen. De soortenbescherming onder Wet natuurbescherming laat een aantal wijzigingen zien ten aanzien van de Flora- en faunawet, met name in de aanwijzing van beschermde soorten. Hoofdstuk 3 gaat hier nader op in.

De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
  - Natura 2000-gebieden;
  - Soortenbescherming;
- Natuur Netwerk Nederland (NNN) en gebieden buiten NNN-gebied.

Het verkennend onderzoek richt zich op het verkrijgen van een eerste inzicht in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Vervolgens wordt gekeken naar de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot soortgerichte inventarisaties, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat dienen eventueel de navolgende stappen doorlopen te worden.

1.2 Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied betreft een stenen pand 'De Drie Bogen' op het voormalige veilingterrein De Wuyver, gelegen tussen de Veilingweg, Eerste Industriestraat, Juliana van Stolbergstraat en Oranjestraat (Figuur 1). Het adres is Eerste Industriestraat 7. Het pand werd voorheen gebruikt als koelhuis/opslagloods voor kool. Veel van de bebouwing op dit terrein is in het recente verleden (tussen eind 2009 en 2015) gesloopt. Het pand De Drie Bogen is destijds gespaard gebleven vanwege de aanwezigheid van vleermuizen in het pand. Een gebouw dat tegen de westelijke zuidgevel van De Drie bogen stond, is reeds gesloopt. Hierdoor is een voormalige binnenruimte van dit pand niet meer afgesloten. Het pand zal in de toekomst wel gesloopt gaan worden. Hiervoor is reeds een sloopvergunning verstrekt. Op de locatie zal woningbouw worden gerealiseerd.

Direct westelijk van het plangebied ligt over een lengte van circa 180 meter een watergang met een breedte van circa 6 meter. Ten noorden en zuiden van het gebouw liggen braakliggende terreinen, deels begroeid met riet en ruigte. Voorheen waren dit verharde terreinen waar de opstallen potentie hadden voor aan bebouwing gebonden soorten vogels en vleermuizen.

Figuur 1 Het pand De Drie Bogen (blauwe contour) aan de Eerste industriestraat te Noord-Scharwoude.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrictlijngebieden) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op de doelstellingen van deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing aan effecten kunnen de volgende procedurevarianten van toepassing zijn:

- geen nader onderzoek noodzakelijk: effecten zijn op voorhand uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- de uitwerking van een Voortoets is nodig: effecten zijn niet op voorhand uitgesloten;
- uitwerken van een verslecheringstoets: effecten zijn op basis van de Voortoets niet uitgesloten, significantie hiervan wel;
- uitwerken van een passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslecheringstoets niet worden uitgesloten;
- opstellen van een ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. We tonen aan dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Per 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht. Het PAS maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen basis procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen bij een toename van stikstofdepositie:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat¹;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening maken we gebruik van het modelprogramma Aerials-calculator. Bij een melding en vergunningsaanvraag Wet natuurbescherming dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningsaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald in hoeverre voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende aangewezen habitattypen en/of leefgebieden van soorten².

2.2 Inventarisatie

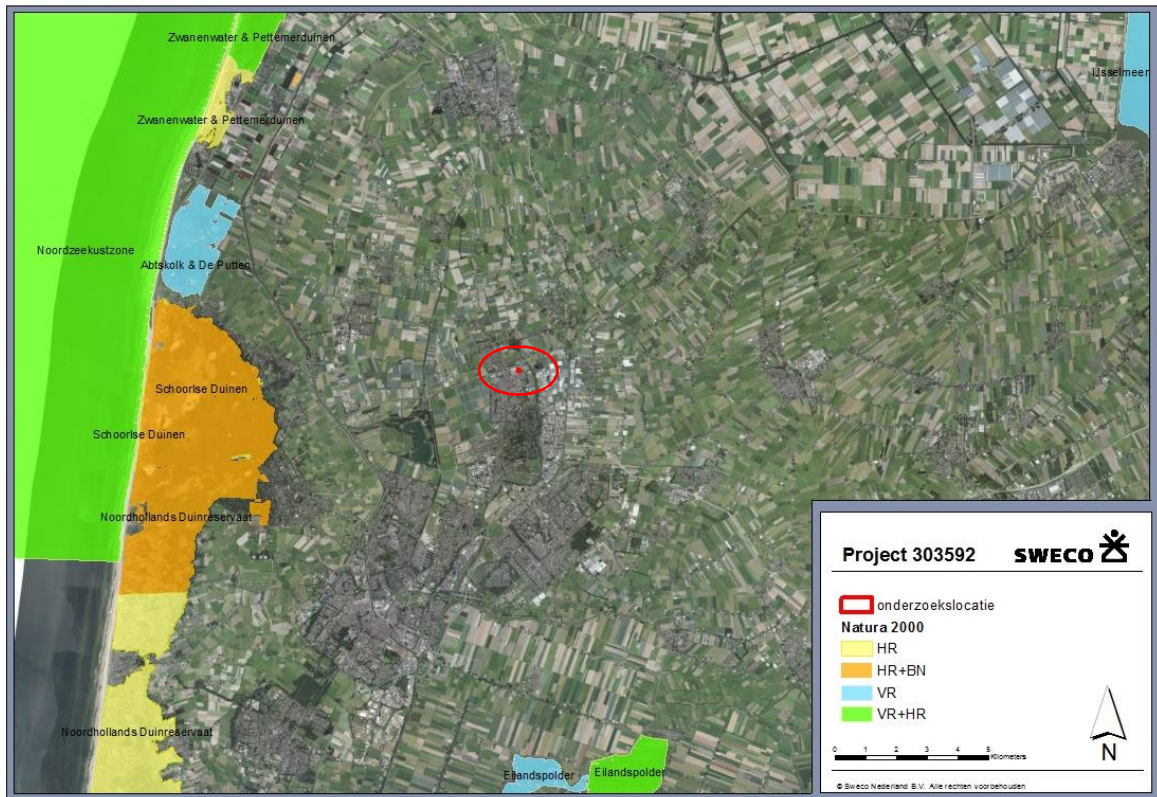
Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebieden-database van het ministerie van LNV. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtst-bijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van ruim 8 kilometer van het plangebied is gelegen. Dit betreft het gebied Schoorlse Duinen (Figuur 2).

---

¹ In hoeverre een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

² In de Aerials monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date is, kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

Figuur 2 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Van de activiteiten die met de uitvoering van het project gepaard gaan, wordt niet verwacht dat deze directe effecten kunnen hebben op beschermde soorten en beschermde natuurwaarden in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (8 kilometer) ten opzichte van het plangebied. De laatstgenoemde effecten vallen onder 'externe werking'.

Wel kunnen activiteiten mogelijk effecten hebben op soorten binnen het plangebied die een ecologische relatie hebben met een Natura 2000-gebied. De bij het onderzoek vastgestelde meervleermuis (zie hoofdstuk 3) is een Habitatrichtlijnsoort, waarvoor verschillende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. In de ruime regio van het plangebied zijn dit de gebieden Markermeer & IJmeer, IJsselmeer, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en Polder Westzaan. Deze gebieden fungeren hoofdzakelijk als foerageergebied, de belangrijkste kraam- en andere verblijven bevinden zich vooral in gebouwen buiten de Natura 2000-gebieden. De instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden voor meervleermuis hebben betrekking op omvang en kwaliteit van leefgebied voor behoud van de populatie. Bescherming van de vleermuizen zelf wordt geborgd via soortenbescherming (zie hoofdstuk 3).

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen of
  - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn (art.3.1) en Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten (niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor andere soorten geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincie Noord-Holland) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. In provincie Noord-Holland geldt voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat*) en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wet natuurbescherming, geldt ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien geen afbreuk aan het streven naar de gunstige staat van instandhouding in het geding is, een geldend belang van toepassing is en er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Soorten uit de soortgroep zoogdieren die niet vrijgesteld zijn in Noord-Holland, betreffen de wezel, hermelijn en bunzing.

Het is ook mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goed-gekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

3.1 Verkennend onderzoek

De project betreft een actualisatie van eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek uit 2009 (ProCensus), en 2013 (Grontmij). Het huidige verkennend onderzoek is gericht op soorten die per 2017 nieuw beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en de onder de habitatrichtlijn beschermde soorten die toen werden verwacht of zijn vastgesteld. De belangrijkste bronnen zijn deze onderzoeksrapporten en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

3.1.1 Methode

Inventarisatie

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied, bestaande uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en beoordeling van habitatgeschiktheid.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor is gebruik gemaakt van openbare waarnemingsbronnen, eerder uitgevoerde (verkennende) onderzoeken (ProCensus 2009 en Grontmij 2013), een verkennend veldbezoek op 13 juni 2017 en data uit de NDFF 2007-2017 (Nationale Databank Flora en Fauna).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van de aanwezige biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek is gebracht op 13 juni 2017 door een ecoloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.1.2 Resultaten

Het plangebied omvat enkel een stenen gebouw. Aan een zijde bevindt zich een open, overkapt gedeelte. Een ander deel van de gevel is open vanwege sloop van een aanbouw. Op deze plekken zijn er diverse mogelijkheden voor vogels om te broeden, met name boven op balken. Bij het verkennend bezoek werden hier ook broedende vogels aangetroffen. Op dergelijke plekken kan ook kerkuil *Tyto alba* broeden, waarvan de nestplaatsen jaarrond zijn beschermd. Van deze soort bleek in 2009 elders op het voormalige veilingterrein een vaste rust- of verblijfplaats aanwezig te zijn. De ruigten op de resterende braakliggende terreindelen zouden als foerageergebied gebruikt kunnen worden. Vanwege de recente woningbouw is de oppervlakte potentieel foerageergebied de laatste jaren afgenomen.

Kleinere openingen in de muur en ruimten in het dak kunnen nestgelegenheid bieden voor huismus *Passer domesticus*. De nestplaatsen van deze soort, evenals de functionele leefomgeving, zijn jaarrond beschermd. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat deze soort in de bebouwde kom van Noord-Scharwoude voorkomt. Gezien de eisen die de soort stelt aan de leefomgeving, wordt niet verwacht dat De Drie Bogen gebruikt wordt als broedgebied. Hiertoe ontbreekt het namelijk aan voldoende dichte beplanting die als dekking kan dienen nabij de nestlocatie. Huismussen hebben dergelijke schuilgelegenheid nodig op maximaal zo'n 10 meter van hun nesten. Huismussen zijn het gehele jaar in hun leefgebied aanwezig.

Bij het verkennende bezoek op 13 juni (binnen de broedperiode van de huismus) werden geen huismussen waargenomen, terwijl deze elders wel waargenomen werden op plekken waar gebroed werd dit jaar (eigen waarnemingen).

In de muren van het pand zijn verschillende openingen aanwezig, waardoor de spouw toegankelijk is voor vleermuizen. Uit de omgeving zijn verschillende gebouwbewonende soorten vleermuizen bekend, te weten gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, laatvlieger *Eptesicus serotinus* en meervleermuis *Myotis dasycneme*. Hiervan zijn meervleermuis en gewone dwergvleermuis reeds in eerder onderzoek in 2009 en 2013 vastgesteld in het betreffende pand.

Beschermde muurplanten zijn niet aanwezig. In stedelijk gebied gaat het dan om blaasvaren *Cystopteris fragilis* en schubvaren *Asplenium ceterach*, waarvan de laatste met name op muren voorkomt. De muren van De Twee Bogen zijn grotendeels in goede staat en er zijn nauwelijks voldoende vochtige plekken op gevonden, waardoor muurvegetaties zich (nog) niet hebben gevestigd. Op de voor muurplanten enigszins geschikte delen van de muren zijn geen beschermde varensoorten aangetroffen.

Aanwezigheid van beschermde soorten van andere soortgroepen worden eveneens uitgesloten, omdat het aan geschikt biotoop ontbreekt.

3.1.3 Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Aanvullend onderzoek naar voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen en kerkuil is noodzakelijk. Beschermde soorten van andere soortgroepen worden niet verwacht.

3.2 Soortgericht onderzoek

3.2.1 Methode

Het onderzoek is met name gericht op de eerder vastgestelde gebouwbewonende vleermuizen en mogelijk aanwezige vogels met jaarrond beschermde nesten. In Tabel 1 worden de bezoekmomenten weergegeven.

Tabel 1 *Bezoekmomenten en weersomstandigheden onderzoek 2017*

Datum	Tijd	Temp (°C)	Wind (bft)	Bewolking (octa's)	Opmerkingen
13-06-2017	22:15 – 00:30 uur	15	3	3	M. Grutters
26-06-2017	21:30 – 00:00 uur	16	3	4	C. v.d. Tempel & J. Wit
28-08-2017	22:00 – 01:00 uur	20	1	3	M. Grutters
21-09-2017	20:30 – 22:30 uur	15	2	4	M. Grutters

Vogels

In 2009 werd een territorium van kerkuil vastgesteld op het voormalige veilingterrein. Om het voorkomen van deze soort uit te sluiten, wordt in het Kennisdocument kerkuil (Bij12 2017) uitgegaan van drie veldbezoeken in de periode begin februari tot en met half oktober. Gedurende alle avondbezoeken is op (sporen van) aanwezigheid van kerkuil gelet. Zo zijn poepsporen waar te nemen in de vorm van krijtstrepen bij zitplaatsen op de gevel en liggen braakballen op de grond. Bij succesvol broeden zijn vanaf half juni de om voedsel bedelende jongen vaak te horen.

Vleermuizen

In 2017 is een vleermuisonderzoek uitgevoerd, gericht op de eerder vastgestelde en te verwachten soorten. Hierbij is onder meer gebruik gemaakt van batdetectors van type Pettersson D240x. In 2009 werd de aanwezigheid van een kolonie meervleermuis vastgesteld. Ook werd een paarverblijf van gewone dwergvleermuis gevonden. De gebouw-bewonende laatvlieger kan verwacht worden in het pand, maar werd in 2009 niet vastgesteld. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden conform de eisen die het Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad 2017) stelt aan het onderzoek naar aanwezigheid van verblijfplaatsen van de genoemde soorten. De volgende functies zijn onderzocht (de vermelde datums zijn gekozen zodat bezoeken voor elke in paragraaf 3.1.2 genoemde soort binnen de gewenste periode valt):

- kraamverblijfplaats: minstens twee bezoeken in de periode 15 mei – 15 juli;
- zomerverblijfplaats: minstens twee bezoeken in de periode 15 mei (vanaf 1 april bij de meervleermuis en 15 april bij de dwergvleermuizen) – 15 augustus, waarvan één in de kraamperiode);
- paarverblijf- en zwermplaats: minstens twee bezoeken in de periode 15 augustus – 15 september (1 oktober bij de dwergvleermuizen, 15 oktober bij laatvlieger);
- vliegroute: minstens twee bezoeken in de periode 15 april – 15 augustus (waarvan één in de kraamperiode) (de dwergvleermuizen en laatvlieger tot oktober);
- foerageergebied: minstens twee bezoeken in de periode 15 april – 15 augustus (dwergvleermuizen en laatvlieger tot oktober).

3.2.2 Resultaten

Vleermuizen

Uit het veldonderzoek is gebleken dat de kolonie van meervleermuis nog steeds in het pand aanwezig is, zij het in een andere muur dan voorheen. In 2009 en 2013 zaten de dieren in een muur onder de overkapping aan de westelijke gevel van het pand. In 2009 werd ingeschat dat het aantal dieren 15 bedroeg, plus de aanwezige jongen. In 2013 is de muur visueel geïnspecteerd en is niet in de avond geluisterd naar aanwezige vleermuizen. Toen werden wel onder aan deze muur uitwerpselen van vleermuizen gevonden, waaruit werd geconcludeerd dat de kolonie nog op deze plek aanwezig was. In 2017 is eveneens gezocht naar uitwerpselen bij deze westelijke muur, deze werden daar niet aangetroffen.

Bij het bezoek op 13 juni 2017 werden tenminste 12 uitvliegende meervleermuizen waargenomen bij het zuidelijke, open gedeelte van het pand. De muren waar de verblijfplaatsen verwacht werden, waren de zuidelijke muur achter de opening en de oostelijke muur van dit open gedeelte. Deze muren zijn aan de binnenzijde extra geïsoleerd om de opslagruimtes op temperatuur te houden. Onder aan deze zuidmuur werden redelijk wat uitwerpselen van vleermuizen gevonden. Bij de oostmuur lagen er zeer weinig en deze waren waarschijnlijk al wat ouder. Beide muren vertonen gaten die toegang bieden tot de spouw. De precieze uitvliegplek van de dieren kon niet worden vastgesteld. De dieren bleven steeds even onder de overkapping rondvliegen voordat ze naar buiten vlogen. Die avond werden verschillende, vermoedelijk jonge, dieren gehoord die in de muur achterbleven. Een dier kon ook worden gezien bij een opening in de zuidmuur, zie Figuur 3.

De meervleermuizen die uitvlogen, verplaatsten zich in noordelijke richting voor zover dit waargenomen kon worden. Aangenomen kan worden dat ze de watergang richting noorden volgen, zoals in 2009 ook werd vastgesteld, waarna de dieren wellicht de vaart ten noorden van de Veilingweg volgen. In de NDFF zijn meerdere waarnemingen opgenomen van meervleermuizen aan het Kanaal Alkmaar-Kolhorn. De directe omgeving van het plangebied is niet geschikt als foerageergebied. Meervleermuizen jagen echter tot op 10 – 20 kilometer van hun verblijfplaats en in de wijde omgeving zijn foerageergebieden te vinden in de vorm van vochtige weilanden, kanalen en vaarten.

Bij het bezoek op 26 juni 2017 werd het aantal uitvliegende dieren op 20 geschat. Toen vlogen de vleermuizen uit de oostelijke muur. Hier werden voor en tijdens het uitvliegen ook roepende vleermuizen gehoord. De precieze uitvliegplek werd niet vastgesteld, er zijn verschillende openingen in deze muur aanwezig. Onder aan de muur lagen veel uitwerpselen.

Figuur 3 Locatie waar jongen in de muur werden gehoord (rode pijl) en locatie van uitvliegende dieren (rood gestippeld, betreft muur binnen in pand). Inzet: locatie jonge dieren.

Gedurende de veldbezoeken werden onregelmatig ook gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis gehoord. Van gewone dwergvleermuis werd geregeld een foeragerend exemplaar gehoord rond de watergang ten westen van het pand en – minder vaak – boven de ruigte ten zuiden van het pand. Gedurende de bezoeken in augustus en september 2017 werd enkele malen de sociale roep van gewone dwergvleermuis gehoord, maar niet zo langdurig dat gesteld kon worden dat er sprake was van territoriale baltsroepen. Daarvoor was het dier te kort aanwezig. Nabij paarverblijfplaatsen werd doorgaans gedurende een groot deel van de avond/nacht de baltsroep uitgestoten. Ook van ruige dwergvleermuis werd gedurende de twee nazomerbezoeken enkele malen de sociale roep gehoord, terwijl het dier voorbij vloog. Waarnemingen van deze soort betroffen voornamelijk kortstondig aanwezige dieren, wellicht foeragerend boven de watergang. Bij het verlengde van de watergang langs de Louise de Colignystraat buiten het plangebied, werd in september een roepende ruige dwergvleermuis waargenomen.

Wanneer een paarverblijfplaats bezet is, wordt door ruige dwergvleermuis doorgaans vanuit dit verblijf gebaltst. Dit is niet waargenomen in het plangebied. Vliegende dieren die kortstondig roepen, duiden niet op een verblijfplaats. Andere dieren dan genoemde vleermuissoorten werden niet waargenomen.

Vogels

Tijdens geen van de bezoeken werd de kerkuil waargenomen binnen de juiste onderzoekscondities (zie tabel 1). Aan en rond het gebouw in het plangebied werden geen poepsporen, braakballen of andere sporen van aanwezigheid gevonden. Hiermee is aangetoond dat kerkuil geen territorium heeft in het plangebied. Gezien de recente afname van geschikt leefgebied in de omgeving van het plangebied, is de verwachting dat kerkuil niet meer op het voormalige veilingterrein broedt. Andere vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn tevens niet aangetroffen in het gebouw.

3.2.3 Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Vleermuizen

Uit het aanvullend natuuronderzoek is gebleken dat er nog steeds (ten opzichte van 2009) een kraamverblijfplaats van meervleermuis in het pand aanwezig is. Dit betreft een spouwmuur op een andere plek in het pand dan waar de kolonie in 2009 in werd vastgesteld. Er zijn verschillende mogelijke invliegplekken en de uitwerpselen werden op meerdere plekken gevonden. Met tenminste 20 exemplaren kan deze verblijfplaats aangemerkt worden als een kleine kraamverblijfplaats. Toch is, gezien de beperkte omvang van de landelijke populatie meervleermuis, elke paarverblijfplaats van belang. Bij sloop gaat de verblijfplaats geheel verloren, dit dient gecompenseerd te worden op een effectieve manier. De locatie moet zo dicht mogelijk bij de oude liggen en de vleermuizen moeten de mogelijkheid hebben hiervandaan hun vliegroute te kunnen bereiken.

Langs het gebouw bevindt zich een essentiële vliegroute voor de meervleermuis, waarlangs de dieren zich in noordelijke richting verplaatsen na het uitvliegen. Meervleermuizen zijn lichtgevoelige soorten, waarbij ook aandacht moet uitgaan naar het niet verstoren van vliegroutes. Het is belangrijk dat de route van de meervleermuis via de watergang (en deels over land) naar het noorden niet verstoord wordt. Langs de hele vliegroute moeten voldoende aaneengesloten, onverlichte stukken liggen.

Van gewone dwergvleermuis werden geen verblijven vastgesteld. De aanwezige aantallen waren laag. De omgeving vormt geen essentieel foerageergebied, ook zijn duidelijke vliegroutes afwezig. Zwermende vleermuizen, zoals die gezien kunnen worden als massawinterverblijven aanwezig zijn, werden niet waargenomen. Gezien de geschiktheid van de muren van het pand en de aanwezigheid van een paarverblijf in het verleden (ProCensus 2009) kan niet worden uitgesloten dat een solitair dier overwintert in het pand.

Vogels

Vogels waarvan de nesten een jaarrond beschermde status hebben, zijn niet aanwezig in het plangebied. Wel kunnen verschillende broedvogelsoorten broeden in het plangebied. Dit geldt voor zowel het gebouw als de ruigte rondom het gebouw. Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat storende werkzaamheden, waaronder de sloop, alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden. Wel mogen de mogelijke broedplekken, voorafgaand aan ingebruikname, worden verwijderd of ongeschikt gemaakt worden.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd betreft Provinciaal beleid Provincie Noord-Holland, bestaande uit:

- NatuurNetwerk Nederland (voorheen EHS, voortaan NNN);
- Gebieden buiten NNN-gebied (Bufferzones, Weidevogelleefgebieden).

4.1.1 NatuurNetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor provincie Noord Holland is vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening³. De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Inventarisatie

Nabijgelegen NNN-gebieden liggen bij Langedijk en een aantal kleine gebiedjes in Heerhugowaard (Figuur 4). Delen van de oever van de watergang, parallel aan de N242, liggen eveneens binnen NNN-gebieden.

---

³ Provincie Noord-Holland, Provinciale Ruimtelijke Verordening maart 2017

Figuur 4 Ligging plangebied (globaal rode contour) ten opzichte van NNN (helder groene vlakken) en EVZ (helder blauwe en groene stippellijnen).

Analyse en toetsing effecten

De plannen (sloop en woningbouw) hebben geen invloed op NNN-gebieden. Externe werking ten aanzien van NNN is in provincie Noord-Holland niet van toepassing. Een nee-tenzij-toets in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

4.1.2 Gebieden buiten het NNN

Toetsingskader Weidevogels

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebied kan niet voorzien in nieuwe bebouwing, nieuwe weginfrastructuur, bossen of boomgaarden, uitvoeren van werken die peilverlagingen mogelijk maken of activiteiten die anderszins het weidevogelleefgebied kunnen verstoren. Ruimtelijke ingrepen zijn alleen toegestaan als ze de wezenlijke kenmerken en waarden niet aantasten. Onder bepaalde voorwaarden echter kunnen bovengenoemde ontwikkelingen wel plaatsvinden. Er is geen aanvaardbaar alternatief aanwezig en er wordt een groot openbaar belang gediend ('nee, tenzij'). In dat geval dient uitgewerkt te worden op welke wijze schade wordt voorkomen en hoe resterende schade wordt gecompenseerd.

Toetsingskader bufferzones

De bescherming van de bufferzones is voor provincie Noord-Holland vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening⁴. Voor gronden aangewezen als bufferzone mogen géén bouw mogelijkheden in de (gemeentelijke) bestemmingsplannen zijn opgenomen. Hierop zijn enkele uitzonderingen mogelijk: nut en noodzaak moet worden aangetoond (nee, tenzij principe) en er moet worden voldaan aan de eisen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit.

4.2 Inventarisatie

Natuurwetwerk Nederland

Voor de inventarisatie van NNN-gebieden is gebruik gemaakt van de kaartviewer van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van provincie Noord-Holland. Het plangebied maakt geen deel uit van het NatuurNetwerk Nederland. Wel liggen, direct grenzend aan het plangebied, enkele terreintjes die onderdeel zijn van NNN. Zie ook Figuur 4.

Weidevogelleefgebied

Voor de inventarisatie van weidevogelleefgebieden is gebruik gemaakt van de kaartviewer van de Provinciale Ruimtelijke Verordening van provincie Noord-Holland. In de directe omgeving ligt geen weidevogelleefgebied, de meest nabije weidevogelgebied is Polder Veenhuizen.

Bufferzones

Het plangebied is niet in (de nabijheid van) een bufferzone gelegen.

4.3 Analyse en toetsing effecten

NatuurNetwerk Nederland

Externe werking ten aanzien van de NNN is niet van toepassing. Plannen hebben geen invloed op nabijgelegen delen van NNN.

Weidevogelleefgebied

Er is geen weidevogelleefgebied in de omgeving aanwezig. Plannen hebben geen invloed op verder gelegen weidevogelleefgebied.

Bufferzones

Het plangebied is niet in of in de nabijheid van een bufferzone gelegen. Externe werking ten aanzien van de bufferzones is niet van toepassing.

---

⁴ Provincie Noord-Holland, Provinciale Ruimtelijke Verordening maart 2017

5 Conclusie en aanbevelingen

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er liggen geen Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied betreft Schoorlse Duinen, op een afstand van circa 8 kilometer. Dit valt buiten de invloedssfeer van het project. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Soortenbescherming

Het verkennende onderzoek wees uit dat er buiten de soorten, waarvoor een actualiserend onderzoek heeft plaatsgevonden, geen andere beschermde soorten verwacht worden in het plangebied.

Het aanvullend onderzoek sluit aanwezigheid van de kerkuil en jaarrond beschermde nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen van andere vogelsoorten uit.

De meervleermuis heeft een kraamkolonie in het pand in het plangebied. De sloop van het pand mag alleen met een ontheffing van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming uitgevoerd worden. Om deze ontheffing te verkrijgen, zal voorzien moeten worden in alternatieven voorafgaand aan de sloop van de oorspronkelijke verblijfplaats. Hierbij zal ook rekening gehouden moeten worden met de gewenningsperiode van de meervleermuis. Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet aangetroffen.

In het plangebied kunnen algemene vogelsoorten broeden. Dit geldt voor zowel het gebouw als voor ruigte en struwelen hier rondom. Werkzaamheden die deze vogels tijdens het broeden kunnen verstoren, dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Wel mogen de mogelijke broedplekken voorafgaand aan ingebruikname worden verwijderd of ongeschikt gemaakt worden.

In het kader van de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met overige fauna op het braakliggend terrein. Dit betekent dat zoveel gedaan moet worden als redelijkerwijs mogelijk is om schade aan individuen van niet-beschermde soorten te voorkomen.

Natuurbeleidskaders

NatuurNetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk, en er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'.

6 Referenties

- BIJ12. 2017. Kennisdocumenten 2017.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.
- Grontmij, 2015. Natuuronderzoek bij sloop Veilingweg 14 Noord-Scharwoude. Notitie GM303592, Grontmij, Alkmaar.
- Grontmij, 2013. Verblijfplaats meervleermuizen De Drie Bogen Noord-Scharwoude. Notitie 303592/ ET01. Grontmij, Alkmaar.
- ProCensus, 2009. Natuurtoets inclusief vleermuizenonderzoek veilingterrein Noord-Scharwoude, November 2009.